

Norges vassdrags- og energidirektorat
Avd vassdragskonsesjon
Postboks 5091 Majorstua
0301 Oslo

Deres ref./dato.:

Vår ref. (oppgis ved svar):

Sted/dato:

Rødberg 22/5 2019

Søknad – midlertidig avvik fra manøvreringsreglementet i Numedalslågen

Numedals-Laugens Brugseierforening (NLB) søker om to avvik i manøvreringsreglement knyttet til «Tillatelse for Numedals-Laugens Brugseierforening til fortsatt regulering av Numedalslågen» fra 18/5 2001.

- 1) Det søkes om tillatelse til midlertidig å avvike fra kravet til laveste tillatte vannstand i Rødbergdammen inntil 50 dager i tiden 19/10 – 14/12 2019
- 2) Det søkes om å avvike fra kravet til minstevannføring på strekningen utløp Rødberg kraftverk til Norefjorden i korte intervaller i en periode 30 dager i tiden 19/10 – 14/12 2019

Bakgrunn for søknaden

Magasinet Rødbergdammen ligger langs Uvdalselva i Nore og Uvdal kommune. Magasinet er i utløpet til Nore 1 kraftverk og inntaket til Nore 2 kraftverk. Numedals-Laugens Brugseierforening (NLB) er konsesjonær for reguleringen av Rødbergdammen, og Statkraft Energi AS (Statkraft) eier og driver Nore 1 og Nore 2.

Høsten 2019 er det planlagt med vedlikehold, ombygging og utskifting av komponenter i Nore 2 og Nore 1. Disse oppgavene er planlagt og koordinert til samme periode høsten 2019. Den største jobben er knyttet til utskifting av ventiler i vannveien til Nore 2. Ventilene må, med bakgrunn i tilstandsvurderinger, skiftes ut. Ventilene er en vesentlig komponent i driften av kraftverket. Dette er store ventiler som er plassert i overgangen mellom tunell og rørgate til Nore 2, og arbeidet er planlagt å ta 7 uker.

Avvik vannstand Rødbergdammen

Utskifting av ventiler i vannvei Nore 2 er dimensjonerende for perioden Rødbergdammen må være nedtappet. Vannveien må være tom for vann, og Rødbergdammen må derfor senkes ned slik at man har maksimal buffer hvis det kommer mye nedbør og dermed stort tilsig i perioden vannveien må være tom. Vannstanden må senkes med 22,2 m, som er total reguleringshøyde, fra HRV på 365,66 til kvote 343,66. Arbeidet kan gjøres forsvarlig på 7 uker, men det er behov for en tillatelse innenfor en lengre periode. Hvis det er stort tilsig ved planlagt oppstart, og dermed vanskelig å senke vannstanden ned på forsvarlig nivå er det behov for en lengre periode.

Avvik i krav til minstevannføring utløp Rødberg kraftverk

Vannvei til Nore 2 og Rødberg kraftverk er delvis sammenfallende vannveier, så Rødberg kraftverk må stoppes i perioden vannvei Nore 2 er tom. Minstevannføringen må derfor komme fra Nore 1 og videre ut av bunnluke i Rødberg dam. Det er planlagt med vedlikehold på Nore 1 med tilhørende transformatorer i to perioder – først 1 uke og så 2 uker. I periodene med vedlikehold av transformatorer vil produksjonen i Nore 1 og dermed vannføringen være knyttet til hva som er av forbruk på lokalt nett. Normalt er dette forbruket slik av vannføringen blir over krevet på 3 m³/s eller mer, men det kan være perioder på eks natt at forbruket og dermed vannføringen blir lavere. Hvis man skal holde minimum vannføring i dette systemet må spenningen i nettet økes ut over tillatt grenseverdi.

Vannføringen vil etter de opplysninger NLB har ikke komme under 2 m³/s og den meste av tiden være over kravet på 3 m³/s.

Gjeldende manøvreringsreglement

I «Tillatelse for Numedals-Laugens Brugseierforening til fortsatt regulering av Numedalslågen» fra 18/5 2001, gjelder følgende manøvreringsreglement for minstevannføring og vannstand i Rødbergdammen;

Rødbergdammen:

Vannstanden i Rødbergdammen skal holdes mellom HRV HRV -1 m gjennom hele året.

Følgende minstevannføringer gjelder:

Fra Rødbergdammen:

50 l/s i tiden 1. mai – 1. november

Ved utløpet av Rødberg kraftverk:

5 m³/s i tiden 1. juni - 31. august

3 m³/s i tiden 1. september - 31. mai

Inntak Smådøla

200 l/s i tiden 1. juni - 15. september

60 l/s i tiden 16. september - 31. mai

For øvrig kan tappingen skje etter kraftverkseiers behov.

Virkninger av omsøkte avvik, og avbøtende tiltak

Rødbergdammen har stor eksponering estetisk både fra fylkesvei 40 og for Rødberg sentrum. Det er også knyttet interesser til friluftsliv og fiske i og rundt magasinet. NLB vil sørge for at tiltaket blir varslet og informert om i forkant.

Virkninger på miljøet er primært knyttet til fisk i dammen. Det vil bli tatt hensyn ved at nedtappingen vil skje gradvis for å unngå stranding. NLB og Statkraft vil føre tilsyn med nedtappet areal, ift strandet fisk. I etterkant vil NLB sette ut fisk ut over utsettingspålegget for å kompensere for virkningene av nedtappingen. Fra tidligere nedtappinger har vi erfart at det er lite stranding av fisk, og at fisken heller blir stående i elva nedstrøms dammen. Denne fisken vil bli i størst mulig grad bli fanget inn og transportert opp igjen etter nedtapping.

Avviket i minstevannføring vil etter NLB sin vurdering medføre liten endring i vanddekt areal. De utarbeidede celledersklene på strekningen Rødberg kraftverk til Norefjorden er med på å sikre

vanndekt areal. Erfaringer fra tidligere er at farten på vannet går ned, mens vanndekt areal blir lite berørt med en vannføring i kortere perioder ned mot 2 m³/s.

NLB mener med denne bakgrunn at virkningene vil være moderate og akseptable for miljø og estetikk.

NLB søker med denne bakgrunn om tillatelse til å fravike manøvreringsreglementet for Numedalslågen, gitt i «Tillatelse for Numedals-Laugens Brugseierforening til fortsatt regulering av Numedalslågen» fra 18/5 2001.

1. Det søkes om tillatelse til midlertidig å avvike fra kravet til laveste tillatte vannstand i Rødbergdammen inntil 50 dager i tiden 19/10 – 14/12 2019
2. Det søkes om å avvike fra kravet til minstevannføring på strekningen utløp Rødberg kraftverk til Norefjorden i korte intervaller i en periode 30 dager i tiden 19/10 – 14/12 2019

Med vennlig hilsen
for Numedals-Laugens Brugseierforening

Nils Runar Sporan
Leder